

נראדה אור

פרשת תולדות תשפ"ג

גליין קמה שנה ג

באור רבוה"ק מלעכוויטש קוידענע

{ שניני אור }

בפרשתנו מקבל יעקב אבינו בדרך ניסית את הברכות מיצחק אבינו, הוא מתברך בשפע גשמי – מטל השמים ומשני הארץ, אך הברכה העיקרית – מבאר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א (שיחת קודש שבגליין זה) היא הפתיחה: **ויתן לך האלקים, כדברי המדרש אותם כבר שמענו הרבה פעמים ויתן לך אלקותא**, שיתן לך הבורא את אור אלקותו בשפע הגדול שאתה מקבל ממנו.

מאמר קודש שמעתי בשם הרה"ק החידושי הרי"ם מדוע נוהגים החסידים להביא "תיקון" אחר התפלה, כי מתחלה ניסו הם על ידי **ידע שור קונוהו**, ומשלא עלתה בידם מנסים הם על ידי **וחמור אבוס בעליו**.

תכלית העוה"ז שיכיר היהודי את קונו, והאמת שכאשר מתהלך הוא בעולם **אמור הוא לצעוק מעצמו יש מנהיג לבירה** – יש מי שברא את כל היקום ואף אותי – הוא עשנו ולו אנחנו. זהו בעצם מצב התפלה בה מכירים אנו בנפלאות הבורא ובבעלותו הבלעדית עליו ועל הבריאה כולה.

אמנם כיון שרצונו יתברך דוקא בעולם גשמי המסתיר את מציאות הבורא, הרי שלא קל לבוא להכרה ברורה ביוצר כל מעצם הידיעה שהברואים כולם חיים וקיימים רק מכח הבורא יתברך הבורא ומחיה בכל רגע, למרות שאליבא דאמת אין הבנה פשוטה מכך...

על כך אומר החידושי הרי"ם שאם לא הצלחנו על ידי **ידע שור קונוהו** - לדעת את הקב"ה בתפלה כפי שהשור יודע מטבעו מיהו אדונו, ננסה להכירו כביכול על ידי אכילה. כאשר נחוש בגופנו את השפע יקל עלינו לבוא להכרה ברורה מהיכן הוא נשפע לנו, כחמור שאין בו חכמה להכיר את בעליו מעצם היותו בבעלותו, ולמרות זאת מכירו על ידי **האבוס** - האוכל שמקבל ממנו.

במבט ראשון נראה שהכרת הבורא מתוך מאכל ומשתה חומריים קשה מהכרתו בעת עומדים אנו בתפלה במצב רוחני, אך **אם נביט על האוכל מעט אחרת** נבין שדוקא מתוך אכילה המורגשת בחושים הגשמיים נבוא מהר יותר להכרת הבורא המשביע לכל חי.

חסידים מספרים על אדם שראה את מרן הגדול מקארלין מברך על תפוח ואוכלו, הרהר האיש בלבו הלא גם אני מברך על תפוח ואוכל ומה בעצם ההבדל הגדול בין הרבי אלי. נענה אליו מרן אתה הנך מתאוה לאכול תפוח אולם מכיון שא"א לאכול בלא ברכה הנך מברך לפני האכילה, אבל אני מתאוה לברך בורא פרי העץ אלא שא"א לברך מבלי לאכול לכך אוכל אני לאחר הברכה...

אמנם עדיין רחוקים אנו מאד ממדרגת הצדיקים, אך אם ננסה להביט על השפע הגשמי במבט אחר, שמא ואולי נזכה לנגיעה כלשהי בקצות עבודתם - **לאכול כדי לברך**.

{ זכרות קודש }

תכלית העבודה להידבק באלקים חיים

מרגיש הרגשות דקדושה, ובאריז"ל (פרע"ח שער התפלה פ"ז) איתא שאין תפלה דומה לחברתה ובכל תפלה יכול להשיג דבקות חדשה השייכת דוקא לתפלה זו.

תכלית יעקב אבינו בעבודתו לידבק בקונו

זהו ביאור דברי רש"י שנתן בו ריח טוב וזהו שדה תפוחים, דאיתא בגמרא (שבת פח.) א"ר חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (שה"ש ב, א) 'כתפוח בעצי היער' וגו', למה נמשלו ישראל לתפוח לומר לך מה תפוח זה פריו קודם לעליו אף ישראל הקדימו נעשה לנשמע, ענין הקדמת נעשה לנשמע שאין בו שום רצון עצמי וקודם ששומע מצות ה' מוכן ומזומן לעשות ככל אשר יצווה בביטול גמור לרצונו יתברך. זהו 'יאמר ראה ריח בני כריח שדה' וגו' פירש"י **שדה תפוחים**, שראה כיצד בטל לגמרי להשם יתברך כענין נעשה קודם לנשמע **כתפוח** שפריו קודם לעליו, וכל כונתו בקיום המצוות וכל עניני העבודה לשמו יתברך כדי להידבק באלקים חיים בלא שום מחשבה חומרית.

לכך בירכו 'ויתן לך האלקים' פירש"י יתן ויחזור ויתן, והוא ע"ד מאמר הרה"ק מקאצק לבאר קללת הנחש 'ועפר תאכל כל ימי חיך' (ג, יד) ואמרו חז"ל (יומא עה.) בכל מקום שהולך מזונותיו עמו, וביאר שעל ידי שמזונו מצוי לו תמיד אינו נצרך לבקש מזון מהשם יתברך, והיא קללתו שאינו זוכה לקרבת אלקים שעל ידי התפלה.

בדרך זו באם היה תכלית התפלה אך בכדי לקבל השפע ולא עבור דבקות הנפש ביוצרה, מוטב היה שיבוא כל השפע בבת אחת. אבל כיון שראה יצחק שכל כונת יעקב בעבודתו להתקרב ליצורו, בירכו יתן ויחזור ויתן **שיבוא השפע קמעא קמעא ולא בבת אחת**, כדי שיוצרך בכל פעם לעמוד בתפלה לפניו יתברך ועל ידי זה יבין שכל אשר לו נשפע מידו הרחבה והמלאה ויוסיף תמיד בדבקותו בקונו. ועל זה אמר המדרש ויתן לך אלקותא, שבאופן זה יזכה על ידי השפע להרגיש יותר ויותר אלקותו יתברך בנפשו.

יעזור השם יתברך שנזכה לעבדו יתברך בכונה טוהרה ולכל הברכות בגשמיות וברוחניות ונזכה לגילוי כבודו יתברך על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו.

תולדות תשפ"ג, רעוא דרעיון

הדבוק בצדיקים זוכה למעלות רמות

ותלך לדרוש את ה', ויאמר ה' לה וגו' (כה, כב - כג).
וברש"י ותלך לדרוש - לבית מדרשו של שם.

בשבת פרשת תולדות שנת תק"ע - השנה האחרונה לחיי חיותו, אמר מרן הס"ק מלעכוויטש ז"ע בשולחן הטהור - אז מאיז אן א גוטן איד איז גארניט [- כאשר אין מקושרים בצדיק אי אפשר להשיג מאומה], אבל כשדבוק בצדיק, יכול להתעלות מדרגה לדרגה עד רוח הקודש. וזהו שאמר הכותב 'ותלך לדרוש את ה' - לבית מדרשו של שם, ומיד 'ויאמר ה' לה', שזכתה לרוח הקודש.

נענה איש חשוב אחד מיושבי השולחן ואמר, הלא רש"י פירש 'ויאמר ה' לה' - ע"י שליח, לשם נאמר ברוח הקודש והוא אמר לה.

צחק מרן הס"ק ז"ע, הוא הדבר אשר כיון רש"י הקדוש, מאין זכתה לזה, על ידי שליח. הצדיק הוא השליח לזה שזכתה לרוח"ק.

ויתן לך האלקים - מלחמת יעקב ועשו על הברכות

שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לחבורת הבהורים - ישיבה גדולה, ליל שישי תולדות - תשס"ז

פרשתנו עוסקת בענין הברכות שלקח יעקב מעשו, אשר הזוה"ק שאומרים בראש השנה קודם התקיעות (אמור קא) - מהזמנים המקודשים בשנה מיוסד על ענין זה, במבט שטחי נראים הכתובים כסיפור דברים בעלמא (כז, א-ד) ויקרא את עשו בנו וגו' ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי ואביאה לי ואוכלה בעבור תברכך נפשי וגו', אמנם בזוה"ק מבואר שכל סיפור הדברים מורה על הכנעת מדת הדין, כדרך שאמרו צדיקים שפרשיות החורף עטופים בפעלץ כלומר שנסתרים ומכוסים.

בנין כלל ישראל שלב אחר שלב

בספר בראשית מסופר בנין כלל ישראל שלב אחר שלב, קודם שבא אברהם אבינו היו שני אלפים תוהו שהם חושך הקודם לאור - העדר הקודם להויה, כפי שלכל מציאות קודמת העדר שהוא בעצם חלק מהמציאות, וזהו סוד הגלות הקודמת לבנין ביהמ"ק. אח"כ בא אברהם אבינו שחקר אחר מציאות הבורא ואזי הציץ עליו בעל הבירה ואמר לו אני הוא בעל הבירה, ונקרא איתן האזרחי כי היתה כל עבודתו להזריח אור ה' ואמונתו בעולם.

כדי שיבוא לשלמות בגילוי אור ה' ואמונתו בנפשו הוצרך לעבור בכור היתוך של עשרה נסיונות שלמעלה מהשגת אנוש, כי בפשטות כל נסיון היה קשה יותר מקודמו, שהרי אין טעם להעמידו בנסיון אחר שכבר עמד בנסיון קשה ממנו, ואם נסיון אור כשדים שהשליכוהו לכבשן האש על אמונת ה' היה הנסיון הקל שבכולם, נוכל להבין כמה קשים היו הנסיונות שאח"כ. כך הוא עבר נסיון אחר נסיון כדי להעמידו במצב של אני חומה, להעמיד בעולם חומה זו הנקראת אבות הקדושים שאברהם היה הראשון מהם, כדברי חז"ל (הגיגה ג.) 'בת נדיב' (תהלים מז, ט) בתו של אברהם אבינו שהיה תחלה לגרים, שבו החל בנין הקומה הרוחנית של העולם.

אח"כ בא יצחק והחל בעבודה חדשה, 'וישב יצחק ויחפור את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם' וגו' (כז, יח), כל העבודות שחפר וסלל אברהם אבינו נסתמו על ידי הפלשתים ויצחק הוצרך לעבור גם הוא נסיונות כדי לגלות אמונת ה', אף שהיו אלו בארות שכבר נחפרו אבל יצחק הוצרך לחפור מחדש בדרך העבודה המיוחדת לו ולא רק המשך דרך עבודתו של אברהם.

כל עבודת אברהם ויצחק היו הכנה ליום הנקרא בזוה"ק (שם) יומא דדינא רבא שבו יקבל יעקב אבינו מיצחק את הברכות, שבהם תלויה כל ההשפעה בעולם כדאיתא שם, ועל ברכות אלו כבר היה 'ויתרוצצו הבנים בקרבה' (כה, כב) שמריבים בנחלת שתי עולמות, ועל זה נאמר 'וידו אוחות בעקב עשו', שכל זה היה מלחמה על הברכות.

הברכות הם החיבור וההתקשרות להשם יתברך

ענין הברכות הוא שהאבות הק' היו בחינת צדיק דאחיד בשמיא וארעא (זוה"ק בראשית לא) שחיברו את העוה"ז עם העולם העליון, ולכך מאברהם אבינו החלו שני אלפים תורה אף שקבלת התורה היתה שש דורות - כמה מאות שנים אחריו, כי עיקר ענין קבלת התורה הוא 'וירד ה' על הר סיני' (שמות יט, ט) שנתחברו העליונים עם התחתונים, שהעליונים והתחתונים אינם מנותקים ונפרדים אלא קיימת בעוה"ז ניקה מאורו יתברך.

לכך לא ניתנה התורה למלאכים שאין בהם יצה"ר ומציאות גשמית, כי כל תכלית התורה חיבור והתקשרות הרוח והגשם

על ידי שיגבירו הרוחניות על הגשמיות. עבודה זו החלה אצל האבות הק', ולשלמות ענין זה זכה יעקב אבינו קודם שהלך להקים י"ב שבטי י-ה על ידי שקיבל את הברכות.

כפי שתחלת הברכות הוא 'ויתן לך האלקים' ואמרו חז"ל (ב"ד סו, א) יתן וחזור ויתן, וביארו בספה"ק שאצל אומות העולם - להבדיל אף כאשר מתפללים להשם יתברך עיקר כונתם לקבל את השפע הגשמי. כי אף שגם אצלם יש שמאמינים בא-ל אחד ומבינים שאם חפצים בדבר מה יש להם לבקש ממנו, ועד היום הזה קיים ענין זה אצל האומות המתקנות כארה"ב, שכאשר מתכנסים באסיפות הממשלה מתפללים בתחלת האסיפה שהקב"ה יברך את מדינתם. אמנם כל התפלה היא רק כדי לקבל את השפע הגשמי, אבל ברגע שמקבלים את השפע מתנתק השפע ממקורו ואינם מחוברים להשם יתברך מקור השפע, כדאיתא בספה"ק שזהו ענין הנחש שהקב"ה משפיע לו שפע אבל אח"כ כביכול אינו רוצה להכירו.

עיקר הברכות - ויתן לך האלקים

אבל אצל ישראל בא השפע באופן של ויתן - יתן ויחזור ויתן באופן של חיבור, כידוע שאותו ו' מורה על מדת היסוד מדת ההתקשרות שמחברת את העליון עם התחתון, וכן איתא בזוה"ק (ויקרא ב) 'ונתתם לי אות אמת' (הושע ב, יב) דא אות ו', שמורה על אמיתות מציאות הבורא יתברך בעוה"ז. וזהו מה שנתברכו ישראל 'ויתן לך האלקים' שבכל נשימה ונשימה ירגיש שהקב"ה מחיה אותו - 'כל הנשמה תהלל י-ה', שבכל ענין גשמי ירגיש שהקב"ה מחיה זאת ואינו נפרד על ידי זה מהשם יתברך.

התקשרות זו בכל ענין - בתורה בתפלה ובענינים גשמיים כמאמר הכתוב (תהלים טו, ח) 'כי מימיני בל אמוט', 'אחות ביד ימיני' (שם עג, כג), היא ענין הברכות שקיבל יעקב אבינו שממנו יצאו י"ב שבטי י-ה, ועל ידי זה זוכים ישראל עד סוף כל הדורות להתקשרות זו כדאיתא שבתחלה מסר הקב"ה את הברכות לאברהם 'והיה ברכה' (יב, ב), ואח"כ מסר אותם ליצחק כדכתיב (כה, יא) 'ויברך אלקים את יצחק' וברכות אלו מסר עתה יצחק לכלל ישראל.

בברכות אלו תלוי כל תכלית העולם, עיקר הברכות הוא בשלש תיבות הראשונות 'ויתן לך האלקים' שמורים על החיבור להשם יתברך ומה שנאמר אח"כ הם כבר פרטי הדברים, ועל חיבור זה היתה מלחמת יעקב ועשו. לכן כאשר בא עשו ושמע שיעקב קיבל את הברכות 'ויעזק עקב גדולה ומרה' כי הבין שהוא מנותק מהשם יתברך, וכאשר בקש מיצחק 'הלא אצלת לי ברכה' אמר לו יצחק אין מניעה שתתברך בכל השפע הגשמי - 'הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל', אבל השפע שמקבל אינו אלא כמאן דשדי בתר כתפוי - הנה קח ולך. אבל 'ויתן לך האלקים' הוא לא קיבל, עשו הבין שהוא מקבל מטל השמים ומשמני הארץ ולמעשה לא מקבל מאומה, לא חסר לו מאומה מכל צרכיו ובעצם אין לו מאומה.

בנפש היהודי טבועה תשוקה לרוחניות

כיום רואים זאת במציאות אצל אותם נערים שלא זכו להיות שומרי תורה ומצוות מחמת כל אלו שהדיחו אותם מהיהדות במאה שנים האחרונות, הם גדלים ללא שום חיות רוחנית ויוצאם לטייל בכל העולם כדי למצוא סיפוק רוחני, הם נוסעים לאי שם מעבר להרי החושך ומנסים להתחבר לכל מיני ענינים מסטיים, מה מטרת נסיעתם - הלא

במקומות אלו הם פוגשים יהודים יותר מבכל מקום אחר, אלא שזהו מהות נפש היהודי שמוטבע בטבעה ויתן לך האלקים - חיבור להשם יתברך, וכיון שחסר לו ל"ע החיבור וההתקשרות לרוחניות ויש בו צמאון לכך הוא מנסה למלאות זאת בכל מיני ענינים כאלו.

חלק גדול מהם זוכים לחזור ליהדות אחר שעברו מה שעברו, כי רואים שכל מה שמצאו עדיין אינו ממלא נקודת התשוקה שבעומק נפשם, נקודה זו היא כדברי רש"י עה"פ (תהלים סג, ב) 'כמה לך בשרי', לשון תאוה ואין לו דמיון, לתאוה זו שבנפש היהודי אין דמיון והשוואה בכל העולם. 'ויתן לך האלקים' הוא בנין כלל ישראל ולכן יש להשקיע כחות בענין זה, כאשר עובר על יהודי יום שיתבונן בעצמו כמה זמן במשך היום הבין והכיר 'ויתן לך האלקים', כמה חי עם ההתקשרות בהשם יתברך - יתן ויחזור ויתן, עליו להרגיש כדברי חז"ל (ברכות י) נשמה ממלאה את כל הגוף - שהקב"ה נמצא בו כביכול בחדי נפשו וממלא לגמרי את מציאותו - 'וכל קרבי את שם קדשו'.

מרן הס"ק מלעכוויטש אמר שמה שצדיק גבוה מחבירו הוא מחמת בהירות האמונה שיש בו יותר, הכונה אינה לאמונה חיצונית בידיעה בעלמא אלא להתקשרות זו - להרגיש את האמונה ולחיות עמה, אצל חסידים היתה אמונה דבר שממלא את האדם וניתן למשש אותו.

מלחמה תמידית על הברכות

אמנם יש לדעת יסוד עצום בענין זה כמאה"כ (כז, ל) 'ויהי אך יצוא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מציוד', הארה זו אינה עומדת בנפש היהודי בתמידות מצד עצמה כי יש על כך מלחמה תמידית, עשו רב עם יעקב בנחלת שתי עולמות וכאשר הוא קיבל את העוה"ז הוא מנסה בכל עת לינוק מאותה התקשרות.

לכן אם נחלש היהודי מלחיות במצב של 'ויתן לך האלקים', 'ויהי אך יצוא יצא יעקב' - מהמצב הנעלה 'ועשו אחיו בא מציוד', ויאמר ברכני גם אני אבי', אין מצב אצל אדם בעוה"ז - בפרט אצל יהודי שלא יאה לו תשוקה לדבר מה, אם הוא מחובר ל'ויתן לך האלקים' אזי הוא מוסיף תמיד לקבל ולהתגבר עוד - יתן ויחזור ויתן, אבל אם הוא מתרפה מכך מתעוררת מיד התשוקה מצד עשו ל"ע ובאם מרגיש היהודי שהתעורר בנפשו ועשו אחיו בא, שיתבונן היכן הוא עומד ב'ויתן לך האלקים' כי רק מחמת שיצוא יצא מכך בא עשו.

כדי לקבל את הברכות היתה מוכרחת הכנה להביא שני גדיי עיזים ולעשות מהם מטעמים ליצחק, כי בחז"ל (תרגום יונתן בן עוזיאל כז, ט) איתא פסח היה והקריב אחד לפסח ואחד לחגיגה, והנה אף שקיימו האבות כל התורה כולה ודאי אין הכוונה רק לקיום המצוה כפשוטה, כי מה ענין קרבן פסח קודם שיצאו ישראל ממצרים, אלא עיקר הכוונה לפנימיות המצוה כי ענין הפסח הוא ההתרחקות והדילוג מהרע והחגיגה מורה על היום טוב שענינו ההתקשרות בעת אשר יראה כל זכורך את פני האדון ה', ושני כחות אלו קבלו ישראל בברכות - סור מרע ועשה טוב, להתרחק מהענינים שנמשך אליהם עשו אחיו ולהדבק ב'ויתן לך האלקים'.

שבת מקור הברכה

זהו ענין השבת שנקראת מקור הברכה, כי היא מקור ההתקשרות של 'ויתן לך האלקים', ימי החול הם בחינת עוה"ז - 'ועשו אחיו בא מציוד' ומנסה למשוך את האדם והוא צריך להתגבר, ובשב"ק נתגלה בחינת 'ויתן לך האלקים' עד שאפילו הסעודות נקראות סעודתא דמהימנותא שמאירות ביהודי את האמונה, בכל מאכל שאוכלים בסעודת שבת יש להרגיש שמשביעים את הנפש באמונה - בויתן לך האלקים.

ותראה לפניך עקידה

[א]

לאחר הפסקה ממושכת בהופעת סדרת מאמרי 'הולך ואור' על עבודת התפלה, עקב ימי אלול ותשרי המאירים שעל"ט, ולאחר שנכתב על הכנה לתפלה ופנימיות מצות תפילין בדרך העבודה, נעסוק בעבודת העקידה, פרשת העקידה אשר תקנוהו הקדמונים לאמרה מדי יום קודם התפלה, הכנה והתחלה לתפלה היא.

נתבונן בעומקי פרשה זו, וכבר הזהיר רבינו בחיי בפרשת צו שאין די במה שאומרים אותה באמירה דעלמא, אלא תקנוהו הקדמונים בכדי שנתבונן במעשי אבות ונכיר נפלאות ה' על כל מעשיו והשגחתו הפרטית על צדיקי עולם וזרעם אחריהם, ובכך נשעבר את ליבנו לעבודתו ית"ש שלא לתור אחר מחשבת היצר ותחבולותיו, נצלול במעמקי הדרכותיו ושיחות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שיאירו לנו את נתיבות החיים, ויסללו את הדרך נלך בה.

רצון אברהם ורצון יצחק

וַיֵּשׁ לְאָמֵר שְׁנָה רָמַז בְּפֶרֶשׁת עֲקִידָה שְׁנֵאמַר שֶׁם יִישָׁכֶם אֲבָרָהּ בְּבִקְרֵי וַיִּחַלֵּשׁ אֶת הַמְדוּדֵי דְבִקְרֵי נִקְרָאִים חֲסִדִים וְאֲבָרָהּם עֲצָמוֹ הוּא ג' כ"ב חֲסֵד כְּמֹשֶׁה ה' תַּתָּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב חֲסֵד לְאֲבָרָהּם, וְכִשְׁהֵלֵךְ אֲבָרָהּם לִשְׁחַט אֶת בְּנוֹ הָיָה הוֹלֵךְ בְּשִׁמְחָה רַבָּה בְּהַתְּלַחְבוֹת גְּדוֹל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, אֲךָ אַעֲפ"כ הָיָה רוֹצֵה בְּזֶה שִׁישָׂאֵר חַי, וְכֹונֵנו הִיָּתָה לְהַתְּפַלֵּל לְהַבְרִיא ית"ש שִׁישָׂאֵר חַי... שְׁמַמְךָ וְכִטַּח עֲצָמוֹ עַל תְּפִלָּתוֹ שִׁישָׂאֵר חַי.

אֲכַל יִצְחָק אֲבִינוּ הָיָה תְּשׁוּקָתוֹ דוֹקָא שִׁיעָקֵד וַיִּשְׁחַט עַל גְּבִי הַמְּזֻבָּח וְלִכֵּן תוֹלָה הַתְּרֻב בְּאֲבָרָהּם כְּמ"ש יַעֲן אֲשֶׁר לֹא חִשְׁבְּתָּ וְכו' מִשׁוֹם שְׁאֵף שְׁהִיָּה תְּשׁוּקָתוֹ שִׁישָׂאֵר חַי אַעֲפ"כ לֹא חִשֵּׁב וּמִנַּע אוֹתוֹ וַעֲשֵׂה אֶת מִצְוַת הַבְּרִיא בְּשִׁמְחָה רַבָּה, וְלִכֵּן כָּכָל דוֹר מְזַכֵּיר הַשִּׁי"ת אֶת הָעֲקִידָה שִׁיעָקֵד אֲבָרָהּם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבִי הַמְּזֻבָּח, אֲכַל יִצְחָק אֲבִינוּ הָיָה מִדְתוֹ גְּבוּרָה וְרִצָּה לַעֲשׂוֹת כְּמִדְתוֹ לְהַשְׁחֵט וַאֲיֵנו חֲדוּשׁ כָּל כֶּךָ כְּמוֹ בְּאֲבָרָהּם.

נודעם אלימלך פ"ר בא

אברהם ויצחק - שני כוחות נפש מנוגדים

סיפורי התורה הק' על האבות, כידוע אינם רק סיפור דברים על אבות אבותינו מלפני ארבעים וחמישים ריבואות, אלא דברים חיים וקיימים בכל דור ודור, על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו, נסיונותיו של אברהם אבינו אינם נסיונות שלו, אלא אברהם אבינו עמד בכולם, בכל בלבול וטשטוש שיש בעולם, עמד אברהם אבינו וברכרם, מה רצון ה' ומה לא, מהו הטוב בעיני ה' ומה הרע ח"ו. בפרשת העקידה בכל בוקר אנו מציירים לעצמנו את 'מפת' היום הבא, מהות הנסיונות, מהות ההתגברות.

אברהם ויצחק - שני מידות הנמצאות בלב האדם, שתיהן עושות את רצון השי"ת בשלמות, זו במידת חסדה שבזכותה

השראת חסד הוי"ה בעולם הזה, היהפוך כושי עורו? אני אהיה זה שאעשה מעשה אכזריות שכזה? ואם זאת רצונך, מדוע שליחותי בעולם הוא על ידי מידת החסד? תן לי גבורה! אדם חברותי, חן נסוך על שפתותיו, מכל עבר מבקשים את קרבתו ושואלים ממנו עצה ותושיה, אבריו ולבו מסורים לעזור לזולת ובאמצע לימודו מגיע אליו ידידו הטוב ומבקש לדבר עמו איזה ענין נחוץ, והוא באמצע סוגיא, המפסיק ממשנתו, אך טוב ליבו אינו נותן לו להישיר מבט אל חברו ולסמן לו שאינו חפץ עכשיו לדבר; רבונו של עולם, אם רצונך שאעשה אך ורק מה שאתה מצווה עלי, מדוע נתת לי מדה זו של חסד? תן לי גבורה!

אדם חזק ועוצמתי, כל סובביו יודעים כי כשצריך לסדר משהו מורכב, כשנחוץ להזיז 'קירות ברזל' הוא הכתובת, במקום זה הוא מרגיש טוב עם עצמו, בדברים אלו חש שמשלים הוא את ייעודו בעולם, והנה מגיעים לבקש ממנו לסייע בסכום גדול לטובת צדקה חשובה, הלב נקרע, הכוחות נאבקים, אני?! אתן סכום החורג מהתקציב? אשבור את הרגלי ומשמעת הברזל? תן לי חסד!

אך אברהם אבינו הוא באחד, ראש לכל המאמינים, כמו לחש הוא באזניו של בעל הנסיון - בני יקירי, גם אני עמדתי בנסיון כזה, גם אותי העמיד ה' בסתירה מוחלטת בין כוחות נפשי שהשי"ת העניק לי, ובין רצון השי"ת ממני ברגעים אלו, אך האמנתי בו, לא ידעתי מה רצונו ית', לא הבנתי לאן אבינו שבשמים מוליך אותי, אך הלכתי אחריו בעיניים עצומות - זכרתי לך חסד נעורייך, לכתך אחרי במדבר.

מכל מצב, מכל תכונה בה ברא השי"ת את האדם, מתרומם האדם באמצעות האמונה, זהו מדת החסד הגדולה ביותר, לעצום עיניים, לסתום פה ואוזן ולהכריז - הנני! וגם מדת הגבורה החזקה ביותר; לא, לא תוכל לשובור את מידת הגבורה שנתן לך ה', כן תוכל להאמין שלמרות מידת הגבורה, עדיין רצון השי"ת שתעשה חסדים יותר מהרגלך, שתתייחס אל סובביך במאור פנים.

כשהלך אברהם לשחוט את בנו, לא ידע הוא מה רצונו ית', על כן התכונן בשמחה לשחוט את בנו ומאידך התפלל שיוכל להשלים את אשר הביטח לו השי"ת - הבטחה המשלימה ומתאימה למידת חסדו בעולם - כי ביצחק יקרא לך זרע - אֲךָ אַעֲפ"כ הָיָה רוֹצֵה בְּזֶה שִׁישָׂאֵר חַי, וְכֹונֵנו הִיָּתָה לְהַתְּפַלֵּל לְהַבְרִיא ית"ש שִׁישָׂאֵר חַי.

ביטל אברהם את כוחות נפשו כליל להשי"ת, אם חסד אשירה, ואם גבורה אזמרה, על כן אחר העקדה שאל אברהם אבינו - אמש אמרת לי והעלהו לעולה, ועכשיו אל תשלח ידך; רבונו של עולם! רצונך שאכפה את מידת החסד לגבורה, איז מדוע אמרת לי אל תשלח? ואם אין רצונך בכך מדוע ציווית והעלהו לעולה?

רצון השי"ת - ביטול!

ומשיב לו הבורא ית', תשובה המהדהדת בלב כל איש ואיש מישראל עד היום הזה. אברהם אהבי! זאת היתה רצוני, זאת היא מאוויי, שתבטל עצמך לפני, שתאמין כי למרות כוחות הנפש, למרות המצב בו הנך נמצא, תאמין כי רצון ה' הוא גבוה מעל גבוה, רצון ה' איננו בר השגה - וְלִכֵּן כָּכָל דוֹר מְזַכֵּיר הַשִּׁי"ת אֶת הָעֲקִידָה שִׁיעָקֵד אֲבָרָהּם.

השי"ת מזכיר בכל דור, לא רק את העקידה שעקד אברהם אבינו אלא את העקידה של אברהם שבתוכנו, את מידת החסד המתבטלת לרצון השי"ת בכל מצב, את מידת הגבורה השוכחת מעצמה וכופה על עצמה לעשות רצונו.

כן יכשבו רחמיך את כעסך מעלינו ויגולו רחמיך על מידותיך.

ע"פ דברות קודש ריעא דרעיון וירא תשע"ה ותשפ"ג

אנו חיים, מידת בני ישראל שבעצם נשמתם מושרשים במידת החסד ומטיבים עם הבריות ללא שיעור, וזו בכח הגבורה והצמצום שעל ידה יוכל האדם להתעלות מעל החומר המושך ומפתה.

לכתוב זאת, קל הוא מאד... אך בפועל, בלב האדם ניטשת כל העת מלחמה עזה ועקובה, מידת החסד נגד הגבורה, מתעורר האדם לתת צדקה לנצרך, פותחת הגבורה את פיה ואומרת כי אם יתן ממון זה הרי לא יסאר לו כדי סיפוק ממונו לשאר צרכי ביתו, ואף לא יסאר בידו להוצאות בניו לתלמוד תורה ונישואי ביתו לתלמיד חכם.

מאידך, כשמגיע היצה"ר ומפתה לדברים אסורים ומידת הגבורה מתעוררת בעוז ובתעצומות לשמור את דרך עץ החיים, מגיעה לעומתה מידת החסד ואומרת - מה יקרה אם לא תתגבר?! מה יקרה אם תסתכל שם?!

כך, קרב האיתנים מתחולל יום יום, שעה שעה, דקה דקה. ומה נעשה אנחנו, האנשים הקטנים הנמצאים בתווך? איך נוכל לעמוד מול כל זה?

אמונה מאחדת את הכוחות המנוגדים

מגיעה פרשת העקידה ומלמדת אותנו; אברהם אבינו שכל כולו חסד ורחמים מתבשר כי ביצחק יקרא לך זרע, מיצחק בנו ייצאו יעקב ובניו, ירדו מצרימה, יהיו לגוי גדול ועצום וישתעבדו, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול ויקבלו התורה, ירשו את ארץ ישראל ויבנו את בית המקדש, ואחר כל זאת אומר לו השי"ת - אתה, שורש החסד, מהות הטוב, עמוד ועשה את מעשה האכזריות הגדול ביותר עלי אדמות, שחוט את בנך, ולא סתם בנך, בן יחיד אשר נולדה לך ולשרה בזקנותכם וממנו עתידין לצאת כל כלל ישראל לדורותיהם, מדת גבורה מזוקקת.

אברהם אבינו לא מבין מה תכלית רצון השי"ת בכך, אינו יורד לסוף דעתו של השי"ת, הלא אני מרכבה למידת החסד בעולם, הפכתי את כל רמ"ח איברי ושס"ה גידי למציאות של

צדיק במדת הגבורה בן צדיק במדת החסד

ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו (כה, כא). ברש"י 'לנוכח אשתו' זה עומד בזוית זו ומתפלל וזו עומדת בזוית זו ומתפללת. 'ויעתר לו', לו ולא לה שאין דומה תפלת צדיק בן רשע לתפלת צדיק בן צדיק וכו'.

יש לבאר דאיתא בזה"ק צד צפון מורה על מדת הגבורה צד דרום על מדת החסד וצד מזרח על מדת התפארת, לכך יצחק שמדתו מדת הגבורה התפלל בקרן זוית צפונית מזרחית ורבקה שהיתה גומלת חסדים התפללה בקרן דרומית מזרחית, שבכך שניהם תתמשך נשמת יעקב שמדתו מדת תפארת הממוזג מחסד וגבורה שהוא כנגד צד מזרח. 'ויעתר לו ה'', לו ולא לה שאין דומה וכו' לתפלת צדיק בן צדיק, כי יצחק היה צדיק במדת הגבורה ובן אברהם שהיה צדיק במדת החסד, על כן בתפלתו לבד נמשך נשמת יעקב שכנגד מדת תפארת הממוזג מחסד וגבורה.

תולדות תשפ"א, ליל שבת קודם ברהמ"ז

מכתב קודש מכ"ק מרן אדמו"ר מוהר"י זי"ע לאנ"ש באמריקה

בעניני ברכות יצחק ליעקב והכנה לימי החנוכה
רובו מתפרסם עתה לראשונה

ב"ה יום ג' לסדר ויתן לך [תולדות], ברכ"ה חיי"ם של"ם [תרע"א] לפ"ק.

החיים והשלום וכל טוב סלה לכבוד אנ"ש ידידים אהובים, אשר לקולי מקשיבים, ולדברי תורה משתוקקים וחובבים, ה"ה אנ"ש בעיר נאייארק - אמעריקא יושבים, יגן עליהם יושב הכרובים, ויצילים מכל צער וכאבים.

ת"ל על החיים והשלום, הנה כאשר הודעתי לכם וכו' ומפני שרדת הזמן וכו' על כן לא כתבתי לכם אז מכתב כבכל שנה, וחיכיתי עד שאקבל הישרימה וכו', ובשבוע עברה קבלתי הרשימה, אמרתי ובלא אמונה הטוב מהם לכתוב להם איזה דברי תורה"ק לעורר את נפשם לאהבת וליראת השי"ת.

בכל אחד יש בחינת יעקב ועשו

הנה ידוע אשר התורה"ק היא נצחית וכל הסיפורים מספר בראשית מאבוק"ה הם רושם וסימן של כל אחד ואחד בכל דור ודור עד ביאת גואל צדק ועד בכלל, כי מעשה אבות סימן לבנים. ובפרט ענין יעקב ועשו אשר כל אחב"ו נקראו בית יעקב ובית איש, וכל האומות נקראו בשם עשו - זה בכלל. ובפרט בכל אחד ואחד יש בחינת יעקב זה היצר הטוב, ועשו זה היצר הרע. והנה לפתח חטאת רובץ כי יצר לב האדם רע מנעוריו (בראשית ח, כא), ופירש רש"י שם משננער לצאת מבטן אמו. לכן כתיב 'ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי', פירוש אחרי שראתה ברוח הקודש התגברות הסט"א וגם כי יסית ח"ו לעשיית העגל בכלל, ובפרט יסית לכת אחד ואחד לעבור על כל מצוות התורה"ק, אמרה 'אם כן למה זה אנכי' - מדוע יתן הקב"ה את תורתו בהר סיני שיתחיל באנכי. 'ותלך לדרוש את ה' - ופירש"י ז"ל וכן במד"ר לבית מדרשו של שם ועבר, והיינו שהלכה לתלמידי חכמים ולצדיקי הדור שהם נקראים ש"ם עב"ר בגימטריא ברי"ת, תורה"ה עם הכולל, וגם בגימטריא תלמיד"ד חכמי"ם, והם בית מדרשו אשר אצלם דורשים את ה'.

תכסיסי היצר במלחמותיו

'יאמר ה' ל שני גוים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו', כי עיקר התגברות היצר"ה נמשך מריבוי אכילה ושתייה, והפירוש הוא כן 'גוים בבטןך' - מפני בטןך, כמו שאמרנו חז"ל (זה"ק וירא קי"א). אשר היצר"ה מתגבר אך על בטן מלאה כמו שכתוב (משלי יג, כה) 'ובטן רשעים תחסר'. והעצה לזה 'ושני לאומים ממעיך' - היינו ע"י מעיך כמו שכתוב (תהלים מ, ט) 'ותורתך בתוך מעי', וכמו שאמרנו חז"ל (תענית י"א) לעולם יראה אדם כאילו קדוש שורה בתוך מעיו. וע"י זה 'פרדו' יהיה להם פירוד, 'ולאום מלאום יאמץ' היינו מלכות דקדושה יתגבר על מלכות דסט"א.

'יאמץ' כתוב בספר שפת אמת אשר יאמץ ר"ת צדיק מושל יראת אלקים (עפ"י שמואל ב, כג, ג), 'ורב יעבוד צעיר' היינו היצר"ה יהיה נכנע תחת היצר"ה ט. 'ויצא הראשון אדמוני כולו' - כך דרכו של היצר"ה להצביע את האיש אשר מה שהוא מסית להאדם אומר לו שזה אינו עבירה, ולכן נקראים החטאים אדומים כשנים וגם יאדימו כתולה (ישעיהו א, יח), וגם 'כולו כאדרת שער' היינו שהוא מלביש את העבירה שהוא מצוה. 'ויקראו שמו עשו' הוא לשון עשוי שאינו צריך שום הכנה ושום תיקון, אך הוא חושב בנפשו שהוא מתוקן ומעושה.

יעקב רומז ליצר טוב

'ואחרי כן', פירוש ואחר כך כשבא האדם לקצת אמת - כי כן פירושו אמת. 'יצא אחיו וידו אוחזת בעקב עשו', פירוש כי להפריש את עצמו מזה העולם לגמרי זה לא אפשר כי לא נתנה תורה למלאכי השרת, רק עקב עשו דהיינו בקצת מבחינת עשו. 'ויקרא שמו יעקב' היינו מי שהתגבר על יצרו, כל מה שעושה תורה ומצוות נראה לו כי מעט הוא, וזה יעקב בחינת עקב לשון עונה ושפלות. 'ויקרא שמו יעקב' - ולא פירש מי קרא, ונוכל לומר כי הוא בעצמו קורא את עצמו בחינת יעקב כי אומד את עצמו תמיד שהוא בחינת עקב. 'ויגדלו הענבים', היינו כל אחד ואחד מתגדל במעשיו, כי איש הישראלי הוא תמיד בחינת הולך למעלה בקדושה או ח"ו למטה היפוך הקדושה. 'ויהי עשו יודע ציד', כי הרשע לא די לו אשר הוא רשע בעצמו עוד צודה נפשית להחטיאם ח"ו. 'איש שדה' לשון הפקר היינו אפיקורסות, גם

איש שדה בגימטריא כתר דקליפה - אשר ידוע כי יש זה לעומת זה וכמו בקדושה הוא עצם האמונה ובקליפה הוא מקור האפיקורסות וכידוע ל"ח, ועיין בסידור האריז"ל בברכת ולמלשינים. 'יעקב איש תם' שהוא להיפוך מחכמות חיצוניות ואפיקורסות, וכביכול הקב"ה נקרא ג"כ תם התם ומיתמם עם תמימים. 'איש תם' אותיות יש אמת, כי יעקב אבינו ע"ה הוא מקור האמת 'תתן אמת ליעקב' (מ"ה ז, כ).

'יושב אהלים', בשני אהלים דהיינו מדת אברהם שהוא חסד אהבה, ומדת יצחק שהוא יראה גבורה. ויעקב אבינו ע"ה היה ממוצע בין שניהם כי מדתו מדת רחמים, ר"ח גימטריא יצחק, ומים מכונה לחסד שהוא מדת אברהם. ועוד נוכל לומר 'יושב אהלים' כתיב חסר - בלא וא"ו, שהוא אותיות אלקים. על דרך הפסוק (תהלים ס"א, ה) 'שב עולם לפני אלקים חסד ואמת מן יצרוהו', על דרך הפסוק (מ"ה ז, כ) 'תתן אמת ליעקב חסד לאברהם', דהיינו שהוא דבוק תמיד להקב"ה.

'ויאהב יצחק את עשו', דהיינו הלצים הצוחקים ולועגים מישראל ומעבודתם, המה מתקרבים לבחינת עשו - כי ציד בפיו, על דרך הכתוב (משלי ה, ד-ז) 'חלק משמן חכה ואחריה מרה כלענה', כי ע"י לשונו הוא ממשיך לעצמו אנשים שידבקו בו. 'ורבקה אהבת את יעקב', רבקה מכונה השכינה בחינת 'אשה יראת ה'', 'אוהבת את יעקב' על דרך הכתוב (משלי כב, ד) 'עקב עונה יראת ה''.

'ויצד יעקב ניד' לשון מויד, לפעמים גדולה עבירה לשמה, ופירש"י מאכל עדשים"ה הוא אותיות ע' דש"ם, על שם עי"ן פנים לתורה נדש לפעמים [כוונת הדברים לא ברורה כ"כ ואולי חסר בהעתקתן]. והוא מאכל אבלים דהיינו שהוא דואג ואבל על שהוא צריך לעבירה, הגם כי ע"י זה בא לידי מצוה. אולם עשו כאשר רואה כי יעקב עושה לפעמים עבירה לשמה והוא רוצה בעצם העבירה, ולכן הוא אומר 'הלעיטני נא מן האדום' וכו' דהיינו מן החטאים הנמשכים מחטא אדה"ר שהגרם לזה היה הנחש הקדמוני, כי עי"ף אנכי, היינו כי קשה לי לקיים העשרת הדברות המתחילים בתובת אנכי'.

הראשית תמיד טיב אפי' בקליפה

'ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי', יעקב אבינו ע"ה ראה כי זה לעומת זה עשה אלקים ושורש החטא דהיינו הראש נאחו בסטרא דקדושה, כי אם לא היה נאחו מעט בסטרא דקדושה היה בטל לגמרי. ולכן קנה הבכורה דהיינו השורש שלו שיש לו בסטרא דקדושה קנה יעקב אבינו ע"ה, וזהו עשו בעצמו כי הוא הראש מהקליפה. ושורשו דהיינו הראש שלו, כתוב בזה"ק (עי' תרגום יונתן בראשית ג, יג) כי רישא דעשו בעטפי דיצחק או בעטפי דיעקב (יש ב' נוסחאות). ומזה נראה כי הראשית תמיד טוב, אחרי כי גם ראשית הקליפה ג"כ יש שורש קצת בקדושה, מכל שכן ראשית דקדושה בעצמה בוודאי טוב.

ולכן רצה יעקב אבינו ע"ה בהבכורה וקנה אותה דהיינו בחינת ראשית, ובכך זה לקח הברכות כי הברכות נכללים בראש ולכן 'בכרה' אותיות 'ברכה'. ויצחק אבינו ע"ה לא ידע כי יעקב לקח הבכורה מעשו ולכן רצה לברך לעשו כי הוא הבכור, אולם יעקב אע"ה כאשר ידע בנפשו כי הוא הבכור עתה ולכן הברכות שייכים לו, וכשאמר לאביו 'אנכי עשו בכורך' לא רמה את יצחק אביו, כי כוונתו היה אשר אנוכי בכורך במקום עשו שתחשוב אותו לבכור, ובהו גילה לו ברמז כי לקח הבכורה מעשו.

יעקב תיקן חטא אדה"ר

וגם ידוע (ב"ב נח). אשר שופרא דיעקב מעין שופרא דאדם הראשון, וכתבו ספה"ק הטעם כי הוא תיקן חטא אדם הראשון, ולכן לבש בעת הברכות לבוש עור של אדה"ר שאחז"ל (במדבר ד, ה) שלקח עשו הבגדים מנמרוד ולנמרוד היו הבגדים של אדה"ר - דהיינו הכתנות עור. וכאשר יעקב אבינו ע"ה לבש לבושו של אדה"ר ונתהפך אצלו מעור לאור ונעשה בחינת אדם קודם חטא, לכן היה ראוי לברכה כי תיקן חטא אדה"ר ונתהפך מקללה לברכה, וזה יעקב אד"ם גימטריא ברכ"ה.

ולכן אמר יצחק אע"ה 'ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' שנכנס עמו ריח גן עדן (ב"ב ס"ה, כב), אשר היה שם אדה"ר קודם החטא, ואחרי כן נתהפך אצלו מעור לאור. לכן אמר

לשון 'ראה' כי בתחילה כתוב (כ, א) 'ותכהינה עיניו' ואח"כ כתיב שאמר 'ראה' שהופיע האור של יעקב לעיניו. וגם אמר 'הקול קול יעקב' אחרי שיעקב תיקן חטא אדה"ר תיקן ג"כ מה שאמר אדה"ר 'את קלך שמעתי' (בראשית ג, ג), לכן כתוב הקל חסר וקול מלא כי בתחילה היה חסר, ואח"כ תיקן אותו יעקב במדתו מדת האמת בחינת וא"ו ונעשה קול מלא.

סיום המכתב התפרסם על ידינו לראשונה אשתקד בגליון פרישת תולדות

צדיק בן צדיק תולה בזכות אבותיו

יש לבאר טעם 'זיעתה ה' לו' ולא לה, אף שכבר הקשו בספה"ק שרבקה שבה ממשפחת רשעים וממקום רשע לכאורה גדול זכותה יותר שעמדה בצדקתה ולא למדה ממעשיהם.

אלא שאמר בגמרא (ברכות י): כל התולה בזכות אחרים תולים לו בזכות עצמו וכל התולה בזכות עצמו תולים לו בזכות אחרים, והנה יצחק שהיה צדיק בן צדיק ודאי תלה בזכות אביו, לכן תלו לו בזכות עצמו כדכתיב 'זיעתה ה' אבל רבקה שהיתה ממשפחת רשעים לא היה לה לתלות אלא בזכות עצמה, לכן תלו לה בזכות אחרים ולא בזכות עצמה.

תולדות תש"פ - טבריה, קידושא רבא

יתן שבת ראשונה ויחזור ויתן שבת שניה

ויתן לך האלקים מטל השמים וגו' (כז, כח).

ברש"י יתן ויחזור ויתן.

איאת בישמח ישראל ועוד ספה"ק ביאר מארז"ל (שבת ק"ה): אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין, כי ימי החול מקבלים השפע מהשבת שלפניהם כדאיתא בזה"ק (יתרו סג) ומינה מתברכין כל שיתא יומין, והשבת עצמה קדושה מכח עבודת ימי החול שלפניה, כדאיתא בליקוטי תורה להרה"ק המגיד מטשערנאביל שכ"ד שעות של שבת המה מכ"ד שעות של תפלה בששת ימי המעשה שלפניה.

על כן בכדי שתהא שבת אחת כראוי צריך מקודם להשתדל כפי כחו בשבת ראשונה, ומשבת זו יושפע לשה ימים שאחריה להיות בקדושה, ועל ידי זה תהא שבת שניה במעלה הראויה מכח עבודת ששת ימים ועל ידה יזכו ישראל לגאולה. בזה יבאר יתן ויחזור ויתן רומז לשבת קודש מקור השפע והברכה, בתחלה יתן שיוכו לשפע על ידי שבת ראשונה, ויחזור ויתן ו' מורה על ששת ימי המעשה, שעל ידי עבודת ששת ימים שקבלו קדושה משבת ראשונה יזכו בשבת שניה לשלמות ההשפעה.

יתן כל השפע ויחזור ויתן קדושת היסוד

עוד יש לבאר דכתיב (משלי י, כב) 'ברכת ה' היא תעשיר ואל יוסף עצב עמה', כי בעת שנשפע לאדם שפע גשמי נצרך למשנה זהירות לעסוק בעניני הגשם באופן שיעמוד בדבקותו בהשם יתברך ולא יתגשם בהם, וזהו ענין מדת היסוד שהיא צינו ר השפע ובהתקדש האדם במדה זו אינו נמשך אחר תאוות הגוף החומרי, ועל זה איתא במדרש (ב"ר י"א, א) 'ברכת ה' היא תעשיר' וגו' זה יום השבת לישראל, כי השבת נקראת ברית והוא בחינת יסוד ובחינת מלכות שמהם נמשך השפע, ובכך קדושת השבת יכול האדם לנהוג בשפע הגשמי כרצונו יתברך.

זהו ביאור יתן ויחזור ויתן, יתן ו' מורה על מדת היסוד מדה השישית כדאיתא בזה"ק, יתן שיקבל האדם שפע מהשם יתברך ויחזור ויתן יחד עם השפע מדת היסוד שלא יתגשם בשפע החומרי וזהו 'יתן' ו' יתן.

תולדות תשע"ה, ליל שבת

גריבת

ידידינו הרגול

הרב שמואל גוטמן שליט"א

לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הכה"ח יונתן גי"ו

יזכה לראות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה כל הימים

גריבת

ידידינו הרה"ג ר' דוד יוסף רובינפנר שליט"א - ר"מ בישיבה"ק

"מאור התורה"

לרגל שמחת לבו בתולדות הבת למז"ט ובעשטומ"צ

יזכה לראות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה כל הימים